

FM: Ir jādara viss iespējamais, lai izvairītos no pārrāvumiem ES fondu investīciju ieviešanā

Publicēts: 18.03.2021.

[Jaunami](#)

Pateicoties Eiropas Savienības (ES) fondu investīciju ieviešanai, ekonomiskās aktivitātes kritums Latvijā 2020. gadā ir bijis mazāks, nekā prognozēts, Finanšu ministrija (FM) informē Ministru kabinetā (MK) iesniegtajā pusgada ziņojumā par ES fondu investīciju aktualitātēm.

Turpinoties 2014. – 2020. gada plānošanas perioda ES fondu līdzfinansētu investīciju ieviešanai, vienlaikus FM sadarbībā ar nozaru ministrijām aktīvi turpina gatavošanos jaunā, 2021. – 2027. gada ES fondu plānošanas perioda uzsākšanai un Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) ieviešanai.

99 *“Jau šogad Latvijai būs pieejamas investīcijas vairāk kā 10 miljardu apjomā Eiropas atveseļošanas plāna un Eiropas Savienības daudzgadu budžeta ietvaros. Nozaru politikas veidotājiem jānodrošina nepieciešamie priekšnosacījumi, lai jaunā ES fondu perioda investīciju ieviešana uzsāktos pēc iespējas ātrāk, mērķtiecīgi un sabalansēti, neizraisot būtisku finansējuma pārrāvumu starp plānošanas periodiem. Nav pieļaujams, ka investīciju ieviešana tiktu kavēta nacionālo politikas plānošanas dokumentu neesamības dēļ,”* uzsver Finanšu ministrijas valsts sekretāres vietnieks Armands Eberhards.

Turpinot darbu pie ES fondu 2021. – 2027. gada plānošanas perioda darbības programmas projekta un Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) plāna pilnveides, FM no 8. līdz 12. martam organizēja atkārtotās tematiskās diskusijās, lai ar sadarbības un sociālajiem partneriem pārrunātu plānotos ieguldījumus turpmākajos gados. Lai nodrošinātu pārskatāmu un savstarpēji papildinošu investīciju loģiku, tematiskās diskusijas organizētas par abiem plānošanas dokumentiem kopā, tās tematiski sadalot pa ieguldījumu jomām. Diskusiju materiāli pieejami ES fondu [mājaslapā](#). ANM plāna gala versija EK nepieciešams iesniegt līdz šī gada 30. aprīlim. ANM finansējums Latvijai varētu būt pieejams šī gada otrajā pusē.

Jaunā plānošanas perioda Darbības programmas apstiprināšana un tālākais ieviešanas grafiks lielā mērā ir atkarīgs no saistošā Eiropas Komisijas (EK) regulējuma apstiprināšanas. Paralēli FM ir izstrādājusi nepieciešamo nacionālo tiesību aktu projektu gatavībai virzīt noteiktā kārtībā saskaņā ar indikatīvo laika grafiku. Tomēr virknē nozaru joprojām nav apstiprināti jaunā ES fondu plānošanas perioda ieguldījumu priekšnosacījumu izpildei nepieciešamie nozaru politikas dokumenti. Valdība jau 2019. gada rudenī bija uzdevusi attiecīgos nozaru politikas dokumentus izstrādāt līdz 2020. gada 30. jūnijam. Līdz ar to FM atkārtoti valdībā aktualizē šo risku un, lai ierobežotu tālākus kavējumus, rosina noteikt nozaru ministrijām nodrošināt nepieciešamo politikas plānošanas dokumentu apstiprināšanu ne vēlāk kā līdz šī gada 15. maijam.

Tāpat, lai identificētu tās investīciju jomas, kurās būtu nepieciešams un praktiski iespējams uzsākt investīcijas jau 2021. gadā, FM ir aicinājusi ministrijas iesniegt plānus un pamatotas ātrāk finansējumu investīciju vajadzības tālākām diskusijām un konkrētu priekšlikumu iesniegšanai valdībai. Līdz šim FM saņēmusi priekšlikumus no ministrijām par plānotajiem ātrāk uzsākamajiem ieguldījumiem klimata ietekmes mazināšanai, vides aizsardzībai, plānošanas reģionu un pašvaldību kapacitātes stiprināšanai, ieguldījumiem veselības infrastruktūrā, pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošanai sociālās aizsardzības jomā, kā arī ieguldījumiem informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izglītības jomā.

Vienlaikus esošā 2014. – 2020. gada plānošanas perioda ES fondu līdzfinansētu investīciju ieviešana turpināsies līdz 2023. gada beigām. No plānošanas perioda sākuma līdz šī gada februārim ir sniegts atbalsts maksājumos ES projektu īstenotājiem gandrīz 2,5 miljardus eiro (55,7 % no 2014. – 2020. gada plānošanas periodā pieejamā 4,4 miljardi eiro ES finansējuma). Attiecīgi par 51,6% EK

ir iesniegti dokumenti ES līdzfinansējuma atmaksas saņemšanai par Latvijā faktiski veiktajiem un pārbaudītajiem investīciju projektu izdevumiem. Valsts budžeta ieņēmumos jau ir saņemti 2 miljardi eiro.

Īstenošanā ir gandrīz divi tūkstoši investīciju projekti par 3,8 miljardiem eiro, kas ir 85 % no kopējā ES finansējuma. Tai skaitā 2020. gada otrajā pusē noslēgti 140 jauni projektu līgumi par kopējo ES finansējumu gandrīz 150 miljoniem eiro, bet 2021. gada janvārī - 18 jauni projektu līgumi par kopējo ES finansējumu gandrīz 50 miljoniem eiro. Līdz 2021. gada 1. februārim pabeigts 791 projekts ar kopējo ES fondu atbalstu 863 miljoni eiro. Pēc skaita visvairāk projektu īstenoti transporta, pētniecības, attīstības un inovāciju, vides un reģionālās attīstības jomās.

Lai mazinātu Covid - 19 izraisītās krīzes ietekmi, valdība 2020. gadā pieņēma virkni lēmumu par ES fondu finansējuma pārstrukturēšanu un papildu valsts budžeta virsstaistībām (kopā par vairāk kā 640 miljoniem eiro) ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda darbības programmas ietvaros.

FM informē, ka, ņemot vērā 2020. gadā veiktos, kā arī 2021. gadā plānotos grozījumus ES fondu Darbības programmā Covid-19 krīzes mazināšanai, nav iespējama visu projektu līgumu noslēgšana līdz 2021. gada 1. jūnijam, kā iepriekš bija lēmusi valdība. Vienlaikus tas nozīmē, ka turpmāk jauniem projektiem ir jābūt ar augstu ieviešanas gatavības pakāpi, spēcīgu projektu īstenošanas kapacitāti un risku pārvaldību, lai projektus būtu iespējams sekmīgi pabeigt ne vēlāk kā līdz 2023. gada beigām, uzsver FM.

Projektu ieviešanā 2020. gadā bijuši arī kavējumi Covid-19 ietekmē. Rasta iespēja virkni šo projektu pagarināt. Tāpat vairākiem projektiem bijuši citi objektīvi ieviešanas sarežģījumi, tāpēc atbildīgās iestādes ir rosinājušas nepieņemot sankcijas par ieviešanas gada plāna neizpildi, ļaujot turpināt projektu īstenošanu. ES fondu vadībā iesaistītās iestādes turpina veikt visu nepieciešamo, lai nodrošinātu publisko līdzekļu ieguldīšanu līdz 2023. gada 31. decembrim. CFLA proaktīvi un risinot individuālu projektu īstenošanu, nodrošina konsultācijas, apmācības, informācijas sniegšanu projektu iesniedzējiem un finansējuma saņēmējiem attālinātā režīmā, jo īpaši nolūkā mazināt Covid - 19 negatīvu ietekmi uz ES fondu projektu īstenošanu.

EEZ/Norvēģijas līdzfinansēto investīciju jomā līdz šim apstiprināti visus plānoto sešu programmu īstenošanas noteikumi, kā arī notikuši vairāki projektu konkursi. Īstenošanā ir projekti par gandrīz 35 miljoniem eiro, kas ir 41 % no pieejamā donoru atbalsta finansējuma programmām vairāk kā 85 miljonu eiro apjomā. Tāpat turpinās vairāku divpusējās sadarbības iniciatīvu īstenošana un ir saņemti arī jauni priekšlikumi. Tādēļ valdībai lūgts atbalstīt divu EEZ/ Norvēģijas grantu Divpusējās sadarbības fonda iniciatīvu īstenošanu ar 100 % donorvalstu finansējumu: biedrības "VEFRESH" iniciatīvu "Pilsētu ilgtspējas monitorings viedu klimatneitralitātes risinājumu sekmēšanai" īstenošanu sadarbībā ar donorvalstu partneri (49 995 euro) un iniciatīvu "Latgaliešu un jaunnorvēģu valodas izstāde: sadarbība un pieredze mūsdienīgu digitālu risinājumu izstrādē" (48 680 eiro apjomā).

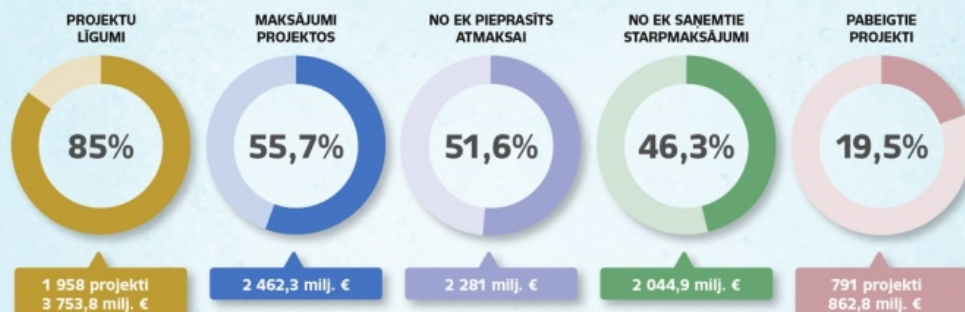
Pusgada ziņojums par ES fondu investīciju progresu līdz 2021. februārim pieejams [ES fondu mājaslapā](#).

2014.–2020. GADA PLĀNOŠANAS PERIODA EIROPAS SAVIENĪBAS FONDU AKTUALITĀTES LĪDZ 2021. GADA FEBRUĀRIM

**KUMULATĪVAIS
PROGRESS**
LĪDZ 01.02.2021

ES fondu finansējums
4 418,2 milj. €

Jomas, kurās prognozēti
**APJOMĪGĀKIE ES
FONDU MAKSĀJUMI
2021. GADĀ**

Maksājumu prognoze
2021. gadam
544 milj. €

VIDES
AIZSARDZĪBA
UN REGIONĀLĀ
ATTĪSTĪBA

94,5
milj. €

IZGLĪTĪBA

78,9
milj. €

ATBALSTS
PĒTNIECĪBAI
UN
INOVĀCIJĀM

70,6
milj. €

TRANSPORTS

69,1
milj. €

VIDEI
DRAUDZĪGA
EKONOMIKA

68,6
milj. €

SASNIEGTAIS

140 pilnveidoti
IKT darbības
procesi

1 276 jaunas darba
vietas atbalstītajiem
komersantiem

28 uzlaboti
dabas un kultūras
mantojuma objekti

470 nodarbināti
seniori saņēmuši
atbalstu

254 jaunu
pētnieku amata
vietas

179 doktoranti
saņēmuši atbalstu
darbam augstākās
izglītības iestādēs

913 bērni
ar saskarsmes
grūtībām saņēmuši
atbalstu

4 rekonstruētas
hidrotehniskās
būves

Finanšu ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
struktūrfondi un
Kohēzijas fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-ir-jadara-viss-iespejamais-lai-izvairitos-no-parravumiem-es-fondu-investiciju-ieviesana>